

3876

SPRAWOZDANIE

z czynności Komitetu i funduszków ces. król. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego Krakowskiego, za czas od 1go Stycznia do ostatniego grudnia 1859 r. złożone na posiedzeniu ogólnego zebrania Członków tegoż Towarzystwa w d. 27 Lutego 1860 r.

Szanowne Zgromadzenie!

Przystępując do zdania sprawy z całorocznych czynności Komitetu, winniśmy przedewszystkiemu nadmienić, iż Statut Towarzystwa, przedłożony jeszcze w r. 1854, kilkakrotnie zwracany z żądaniem odmian i poprawek przeprowadzonych przez uchwały Ogólnego Zgromadzenia, na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 13 października 1858, uzyskał stanowcze zatwierdzenie w dniu 4 lipca 1859 r. i w tłómaczeniu polskiem wszystkim Członkom rozesłany został. Jakkolwiek pierwotna redakcja tego Statutu w wielu punktach niemałym uległa zmianom, pozostawia niemniej szerokie do pożytecznego działania pole i ważne na Towarzystwo wkłada obowiązki, których spełnienie zależy będzie od gorliwości Członków i podanych im w tej mierze ułatwień przez stosowną organizacją czynności, której ułożenie i przeprowadzenie będzie jednym z pilniejszych zadań Komitetu.

W wykonaniu przekazanych czynności przez ostatnie Ogólne Zgromadzenie, jak już Prezes w przemówieniu nadmienił, wyznaczone z Komitetu kommissje zajmowały się ściślym rozbiorem projektów utworzenia Towarzystwa emerytalnego dla officialistów prywatnych i założenia Banku rolniczego. Sprawozdania szczegółowe w tej mierze odczytane zostaną Szan. Zgromadzeniu. Winniśmy tu tylko nadmienić, iż uwagi dotyczące instytucji emerytalnej udzielone zostały na żądanie, Kommissji w tym samym celu z Towarzystwa gospod. Lwowskiego wyznaczonój, która następnie wynurzyła życzenie, aby Towarzystwo nasze zechciało wstrzymać się od wydania stanowczój w tej mierze decyzji, dopóki projekt Towarzystwa Lwowskiego ułożonym i udzielonym mu nie zostanie.

Czyniąc zadosyć powtórnemu wnioskowi Czł. Lipczyńskiego, popartemu przez ostatnie Ogólne Zebranie, uczyniono do Wys. Rządu przedstawienie celem wyjednanja postanowienia przyznającego allewiacją podatkową w razie doznanej klęski przez zniszczenie pożarem plonów już w stodołach złożonych.

W sprawozdaniu r. 1858 przedstawiliśmy opinią Komitetu udzieloną na zapytanie Wys. Rządu względem ważności w hodowli bydła wody słonej, której cenę z 38 na 50 kr. m. k. za wiadro podnieść zamierzano. Dziś z przyjemnością doniesie nam przychodzi, iż Wys. Ministerium finansów rozporządzeniem z dnia 16 listopada 1858 postanowiło, aby w sprzedaży wody słonej żadnej nie zaprowadzać zmiany

W zeszłoroczném sprawozdaniu zajmowaliśmy się szczegółowym rozbiorem podania zanesionego do Wys. Rządu celem uzyskania wielu upragnionych zmian w systemie opodatkowania wyrobu wódki. Przedstawienia odnoszące się do tego przedmiotu, od wszystkich niemal Towarzystw rolniczych Monarchji nadeszłe, spowodowały polecenie odbycia w tej mierze narad pod przewodnictwem Prezydentów krajowych, do których, oprócz urzędników administracyjnych i skarbowych, powołano również mężów zaufania z pomiędzy podatujących. Do Komissji obradującej w Krakowie wezwani zostali z grona naszego Towarzystwa: Członek Komitetu *Baron Lariss* referent wzmiankowanego powyżej podania do Rządu i czynny Członek *Siegler v. Eberswald*. Znana obu gorliwość i gruntowna znajomość przedmiotu dają niemylną rękojmię, iż z zadania swego — jako reprezentanci i obrońcy interesu rolniczego — godnie się wywiązali. Że zaś przedstawienia ich opierały się na uzasadnionych i słuszych podstawach, dowodzi powołanie Członka *Sieglera* do narad nad tym przedmiotem Komissji ministerialnej w Wiedniu 16 b. m. zasiadającej. Szanowny Członek, zanim wezwaniu temu zadosyć uczynił, poczytał za swój obowiązek przekonać się, ażali mając przemawiać w interesie kraju, posiada dostateczne jego zaufanie. Tym celem przeto przedłożył na jedném posiedzeniu Komitetu swój sposób widzenia rzeczy, który bliżej rozebrany, dał mu poznać dokładnie życzenia interesowanych w głównych zarysach, mające stanowić podstawę w jego działaniu. Komitet nie wątpi, iż p. *Siegler* wszelkiego dołożył starania, by najkorzystniejsze dla tej ważnej gałęzi przemysłu gospodarczego wyjednać warunki.

Do narad w przedmiocie mniej wprawdzie prowincją naszą obchodzącym, ale zawsze ważnym, dotyczącym opodatkowania cukrowni — które odbywały się w roku zeszłym w Krakowie pod przewodnictwem Prezydenta Rządu krajowego — wezwany był również czynny Członek naszego Towarzystwa *Kazimierz Stęchliński*, dokładnie z przedmiotem obeznany.

Będąca obecnie w toku czynność przeprowadzenia szacunku katastralnego dochodów z posiadłości ziemskich w Galicji, mającego służyć za podstawę do przyszłego wymiaru podatków gruntowych, i liczne skargi na samowolność w tej mierze urzędników katastralnych, spowodowały Komitet do zwołania Komisji, złożonej z Członków Towarzystwa we wszystkich obwodach Galicji zachodniej zamieszkałych, celem ścisłego rozbioru obowiązujących przepisów i wykazania w czym pominięte zostały, a nawet, o ile prawo z r. 1817, skutkiem ważnych zmian zaszłych od owego czasu w stosunkach gospodarskich, słusznego dziś zastosowania znaleźć nie może. Wedle gruntownych nad tym przedmiotem uwag i faktów dokładnie wykazanych, czynny Członek Tow. *Serafiński* zredagował memoriał do Wys. Ministerium, z umotywowanym żądaniem rewizji dotychczasowych czynności, który niebawem przez Komitet drogą przepisana przedłożonym zostanie.

Zaniósł również Komitet prośbę do Wys. Ministerium finansów o wyjednanie od Dyrekcji Banku Narodowego pozostawienia nadal w Krakowie filialnego zakładu pożyczkowego, którego zwinięcie z końcem b. m. postanowione, mogłoby wielu interesowanych obywateli ziemskich o niemałe przyprawić straty. Oczekiwać by należało, iż żądanie to, poparte również przez Izbę handlową, przychylnie znajdzie uwzględnienie.

Mówiąc w zeszłorocznym sprawozdaniu o urządzeniu w Krakowie targów na bydło opasowe, nadmieniliśmy, iż oczekiwano tylko stanowczego na nie pozwolenia ze strony Rządu krajowego. Pozwolenie to udzielono, a Magistrat zawiadomił Komitet, iż od 20 maja począwszy, co Wtorek i Piątek targi te odbywać się będą na placu miejskim nad Wisłą między zakładem gazowym a mostem kolei żelaznej. O ile nam wiadomo, z targów tych nie korzystają dotąd handlujący bydłem opasowym w Galicji, pomimo iż nagłące z ich strony względem tego przedstawienia, licznymi podpisami opatrzone i do Komitetu nadsyłane, wpłynęły najprzeważniej na przychylnie uwzględnienie tyloletnich w tej mierze starań Komitetu. Nie przesądzając powodów tej obojętności, przypisać by ją chyba należało niestosownemu obraniu miejsca na targowisko, wbrew usilnym przedstawieniom Komitetu.

W każdorocznym niemal sprawozdaniu nadmienialiśmy, iż podanie Komitetu z r. 1854 względem zaprowadzenia krajowego powszechnego towarzystwa ubezpieczenia od strat z pożarów pozostało bez odpowiedzi. Odpowiedzi tej dotąd nie otrzymaliśmy. Tymczasem powiodło się kilkunastoletnim usilnym zabiegom Członka naszego Komitetu *Franciszka Trzecieckiego* uzyskać pozwolenie na zawiązanie dobrowolnego stowarzyszenia wzajemnego ubezpieczenia. Jeżeli liczne podpisy zgłaszających się z zamiarem przystąpienia do tej krajowej instytucji, najdobitniej przekonywają o ile była upragnioną i zdają się niechybnie wróżyć o jej pomyślnym rozwoju, to tém bardziej Komitet — oddając hołd publiczny obywatelskiej zasłudze — poczuwa się zarazem do obowiązku jaknajusilniej zachęcać obywateli kraju, by licznym współudziałem przyczynić się zechcieli do nadania tej instytucji silnej i obszerniej podstawy. Narady mające się rozpocząć 1 marca nad Statutem stowarzyszenia i jego zarządem, postawią niewątpliwie sprawę na tym stopniu, iż, jak zamierzono, czynności towarzystwa z dniem 1 lipca b. r. ku pożytkowi kraju rozpoczętemi zostaną.

Wiadomo, jak żywe zajęcie obudziła w kraju wieść o wynalezionej przez X. Podlaszeckiego żniwiarce, rozniesiona szeroko przez sprawozdanie o próbach z nią w Krasiczynie odbytych, ogłoszone w „Czasie“ przez P. Studzińskiego dyrektora szkoły rolniczej Dublańskiej. Zdawało się wszystkim, iż wynalazek ten stanowczo rozwiązał już zadanie, nad którym od lat tylu w wielu krajach z rozmaitem pracowano powodzeniem. a niecierpliwa żądza posiadania upragnionej maszyny nie miała granic: nic przeto dziwnego, iż zewsząd odezwały się nagłące życzenia i rozmaite projekta, by Xiędzu Podlaszeckiemu udzielić stosowne wynagrodzenie, a wynalazek jego nabyć na własność publiczną. Zwracano się z tém głównie do towarzystw rolniczych, a mniej świadomi rzeczy już je nawet poczynali obwiniać o obojętność w sprawie tak żywo obchodzącej gospodarstwo krajowe. — Okoliczność ta przeto zmusza nas do udzielenia niejakich w tej mierze wyjaśnień.

Przedewszystkiém Komitet wychodził z zasady, iż obowiązkiem jego jest przekonać się dowodnie, jak dalece żniwiarka w mowie będąca odpowiada wszystkim warunkom swego przeznaczenia, zanim by mógł polecić ją sumiennie jako narzędzie rolnicze rzeczywiście praktyczne; tém bardziej, gdy sprawozdania Komisji Towarzystwa Lwowskiego, wzmiankujące wyraźnie o potrzebie kilku ważnych poprawek, przekonania tego nie dawały. — Mimo tego, zastrzegając sobie wykonanie w ciągu bieżącego lata prób w obec Komisji z Towarzystwa delegowanej, Komitet objawił Xiędzu Podlaszeckiemu chęć swoją pośredniczenia w uzyskaniu dla niego odpowiedniego wynagrodzenia, i otworzył mu swoje w tej mierze myśli. X. Podlaszecki przyjął z wdzięcznością to pośrednictwo, upraszając o porozumienie się w tym względzie z Towarzystwem Lwowskiem, które już się tą sprawą zajmowało. Porozumienie to wykazało, iż X. Podlaszecki przyjął

szy zrazu warunki przez Komitet Lwowski postawione, znalazł się niebawem spowodowanym nadać całej sprawie zupełnie odmienny kierunek, a mianowicie postanowił zająć się sam bezpośrednio i wyłącznie wyrobem i sprzedażą swojej żniwiarki. Towarzystwo przeto Lwowskie poczytało się skutkiem tego kroku za zupełnie uwolnione od wszelkich względem X. Podlaszeckiego zobowiązań, a i w naszym Komitecie takąż sama zapadła uchwała. Tym sposobem rzeczywiście cała sprawa na najwłaściwszą weszła drogę; gdyż wynagrodzenie X. Podlaszeckiego, żadną odtąd nie ograniczone sumą, odpowiadać owszem będzie wartości jego wynalazku,— tём będzie znaczniejsze im więcej sprzeda żniwiarek. Dla Komitetu zaś naszego ten jedyny względem publiczności pozostaje obowiązek, aby w ciągu bieżącego lata próby z niemi wykonał i sumienne o nich ogłosił sprawozdanie.

Wystawa rolnicza, z kolei na Kraków przypadająca, z powodu mniej przyjaznych okoliczności w roku zeszłym odwołana, odbędzie się tego roku 18 czerwca. Komissja do jej urządzenia wyznaczona czynności swe niebawem rozpocznie i program ogłosi. Spodziewać się należy po znanėj gorliwości naszych gospodarzy, iż jak zawsze tak i teraz czynny w niej wezmą udział.

Sprawa szkoły rolniczej była w ubiegłym roku przedmiotem gorliwego zajęcia się Komitetu, mianowicie tём niezadowolonej troskliwości Prezesa. Przy pilnym nadzorze Dyrektora p. Korzelińskiego gmach szkolny całkowicie został urządzony, a wszystkie zabudowania gospodarskie do należytego przyprowadzone porządku. Członkowie Towarzystwa, którzy zakład ten zwiedzali, mieli bezwątpienia sposobność przekonać się, iż nader skromnym wydatkiem 10,000 fl. osiągnięto wszystko czego cel zamierzony nietylko pod względem wygody ale nawet ozdoby wymaga.

Dla zwiększenia obszaru gruntów folwarcznych i zyskania innych pożądaných dogodności, korzystając z rozpisanej przez Dyрекcją Banku narodowego licytacji niegdyś rządowej części Czernichowa, zakupiono obszerny dom murowany z ogrodem przyległy szkole, kilka parcelli gruntów, lasu, wilkliny, place pod budowę galarów, razem morgów 440, za sumę fl. 10,198 w. a., z których $\frac{1}{3}$ zapłacono gotowizną, a $\frac{2}{3}$ pozostały do spłaty w ciągu lat pięciu. Względem zatwierdzenia tego kupna, w myśl §. 16 lit. g. Statutu, przedłożony zostanie Szanownemu Zgromadzeniu wniosek, który bezwątpienia przychylnie znajdzie uwzględnienie.

Na zeszłoroczném zebraniu nadmieniliśmy, iż Komitet stosownie przedsięwziął kroki, aby wyjednać u Wys. Rządu obniżenie ciążącego na erbpachcie od spadkobierców ś. p. Kadłubowskiego nabytym skapitalizowanego kanonu w sumie 15,480 fl. m. k. Odmowna w tём mierze odpowiedź Komissji Indemnizacyjnej spowodowała Komitet do zanieśienia motywowanego rekursu do Ministerium, które wszelako decyzję pierwotną zatwierdziło. Nie poprzestając na tём,

udano się w drodze łaski do N. Pana, a Ministerium z najwyższego polecenia nakazało przedłożenie sobie dokładnego wywodu sprawy. Przychylnie w tём mierze przedstawienie Wys. Prezydium Rządu Krajowego daje otuchę, iż w końcu starania Komitetu pomyślnym uwieńczone zostaną skutkiem.

Gdy mimo tego zapewnienie trwałego bytu własności szkolnej wymagać jeszcze będzie czas jakiś funduszków, których ani dochody Czernichowa w zupełności dostarczyć nie są w stanie, ani na zebranie ich drogą dobrowolnych składek z pewnością liczyć nie można, Komitet widział się spowodowanym przedłożyć Wys. Prezydium dokładny stan rzeczy i upraszać o zasilek z funduszu krajowego. I w tym razie przychylnie poparcie żądania przez Szanownego Naczelnika kraju, każe pomyślnego oczekiwać skutku.

Co do funduszu przeznaczanego na stypendja przez śp. Maciąga, Komitet otrzymał zawiadomienie od Sądu krajowego Lwowskiego, iż złożoną już została do depozytu na rzecz naszego Towarzystwa część legatu w summie 6,000 fl. m. k. z procentami po 5% za czas od 26 lutego 1855 do 13 marca 1859 w summie 1,212 fl. 30 kr., a jednocześnie polecono exekutorowi testamentu aby się starał o najrychlejsze wniesienie do depozytu reszty jeszcze nam przynależnej, t. j. 4,000 fl. m. k. z zaległemi procentami od 26 lutego 1855.

Kurator fundacji Dr. Smolka, na kilkakrotne zgłaszanie się doń Prezesa oświadczył stanowczo, iż wypłata procentów przeznaczonych na stypendja nie może pierwój nastąpić, dopóki całkowity fundusz, tak dla Towarzystwa Lwowskiego jak i naszego zapisany, nierozdzielnie na hipotecę wiejskiej lub miejskiej ubezpieczonym nie zostanie. Szanowny Kurator czyni nadzieję, iż ustalenie w ten sposób fundacji prawdopodobnie w tym jeszcze roku da się przeprowadzić; a wówczas kapitał funduszu wyniesie około 13,000 fl. m. k. Jeżeli więc, jak się spodziewa, kapitał ten 6% lub więcej przynosić będzie, natedy szkoła nasza zyskałaby z tego tytułu fundusz na utrzymanie przynajmniej 7 lub 8 uczniów wystarczający.— Zanim to nastąpi, nie wątpić iż Obywatele krajowi na swój koszt licznych stypendystów dostarczą.

Stosunki nasze z innymi Towarzystwami utrzymywane były mianowicie przez wzajemne delegacje reprezentantów na walne zebrania.— Jakoż Towarzystwo nasze reprezentowaném było na ogólném Zgromadzeniu Tow. gospod. Galicyjskiego dnia 26 lutego r. z. przez Członków czyn. *Kazimierza hr. Wodzickiego* i *Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego*, na posiedzeniu zaś 10 lutego b. r. przez Czł. *Kazimierza hr. Wodzickiego* i *Jana hr. Krasickiego*; na zebraniu Towarzystwa rolniczego w Królestwie Polskiem dnia 3 lutego r. z. przez Vice-Prezesa *Henryka hr. Wodzickiego*, Czł. Komit. *X. Jakubowskiego* i Czł. czyn. *Pawła Popiela*, w roku zaś bieżącym przez Czł. Komit. *Adama hr. Potockiego* i Czł. czyn. *Pawła Popiela*; na walnym zjeździe Tow. leśnego Galicji zachodniej w Krakowie i Krzeszowicach 26—28 września przez Sekretarza *Marcellego Jawornickiego*; na posiedzeniach Tow. roln. Wiedeńskiego 18 sty-

cznia r. b. przez Czł. korespond. *Xcia Karola Jabłonowskiego* i *Wojciecha Fuchs*; na posiedzeniach Tow. ekonomicznego Czeskiego w Pradze w maju r. z. przez Czł. korespond. *Fr. Xaw. Assenbaum*; na Ogólném Zgromadzeniu Tow. roln. Styryjskiego w Gracu w styczniu r. b. przez Czł. korespond. *Fr. Xaw. Hlubek*; na posiedzeniach Tow. roln. Morawsko-Szląskiego 28 grudnia r. z. przez Czł. korespond. *C. H. Weeber*.

Nawzajem na dzisiejszém posiedzeniu reprezentują Towarzystwo gospod. Galicyjskie *Adam Xiąże Sapięha*, *Włodzimierz hr. Baworowski* i *Edward hr. Stadnicki*.

Towarzystwo rolnicze w Królestwie Polskiem Członek Komit. *Ludwik Górski* i Członek czynny *Tadeusz Xże Lubomirski*.

Towarzystwo leśne Galicji zachodniej *Piotr Gross* Vice-Prezes Towarzystwa.

Towarzystwo rolnicze Wiedeńskie *Ludwik Szumańczowski* i *Marcelli Jawornicki*.

Towarzystwo rolnicze Styryjskie *Marcelli Jawornicki*.

Towarzystwo rolnicze Morawsko - Szląskie *Konrad Schenck* c. k. Naczelnik budownictwa.

Bióro Towarzystwa od lat siedmiu pośredniczy w sprzedaży i zakupie nasion gospodarskich produkcji krajowej, a na żądanie sprowadza z zagranicy nasiona i nawozy pomocnicze.

Czynności te w ubiegłym roku 1859 wyjaśnia szczegółowo poniżej zamieszczone wykazy ilości i ceny rozprzedanych nasion; zestawienie zaś porównawcze summy ogólniej z latami poprzednimi przekona, iż pośrednictwo to nie przestaje być pożądaną dla gospodarzy naszych usługą.

W roku 1859 rozprzedano nasion produkcji krajowej:

	korce	garncę	kwart	Złr. m. k.	kr.
1. Buraki czerwone	—	24	—	16	—
2. Buraki żółte	4	24	—	101	20
3. Buraki mieszane	7	18	—	161	20
4. Kąkolnica Kletecka	—	18	—	10	7 1/2
5. Kąkolnica miękka	—	29	—	21	45
6. Koniczyna biała	9	—	—	578	—
7. Koniczyna czerwona	2	24	—	123	30
8. Łubin	1	—	—	8	—
9. Mieszanka Nro I	4	26	—	58	45
10. Mieszanka Nro II	4	28	—	78	—
11. Mieszanka Nro III	7	20	—	183	—
12. Miodowa trawa	11	25	—	117	48 3/4
13. Mietlica pospolita	—	9	—	18	—
14. Rajgras francuzki	18	8	—	292	—
15. Brzanka czyli trawa Tymoteusza	28	18	—	749	30
16. Tatarka	1	—	—	3	30
17. Żyto jare	3	29	—	37	30
Razem	108	12	—	2658	6 1/4

Sprowadzono z zagranicy i rozprzedano.

	korce	garncę	kwarty	Złr.	kr.
1. Buraki pastewne czerwone	6	—	—	160	—
2. Buraki pastewne żółte	—	13	—	8	40
3. Kukurudza amerykańska (koński ząb)	2	12	—	84	—
4. Lucerna francuska	2	29	2	339	55
5. Miodowa trawa	1	8	—	12	30
6. Rajgras angielski	5	29	—	126	—
Razem	18	27	2	731	5

W ogóle rozprzedano nasion w roku 1859.

a) Krajowych	108	12	—	2658	6 1/4
b) Zagranicznych	18	27	2	731	5
Razem	127	7	2	3389	11 1/4

Sprowadzono nadto nasion z zagranicy na wyłączny rachunek zamówień poczynionych przez Członków Towarzystwa w roku 1859:

	Sztuk	Cent.	Funtów	Łutów	Złr.	kr.
Na wagę:						
1 Buraki pastewne Pohla	—	—	36	—	29	34 4/5
2 Buraki okrągłe żółte	—	—	6	—	2	11 1/5
3 Buraki cukrowe	—	—	4	—	1	26 2/5
4 Brukiew szwedzka (Rutabaga)	—	—	20	—	15	54
5 Koniczyna szwedzka (Trifolium nybridum)	—	—	25	—	21	2
6 Koniczyna inkarnatka	—	—	2	—	—	48 1/6
7 Kostrzewa owcza	—	—	20	—	9	52 1/2
8 Krwawnik pospolity	—	—	20	—	16	4 1/2
9 Kukurudza amerykańska (koński ząb)	—	—	3	90	45	54 5/9
10 Lucerna francuzka	—	—	2	30	110	13 7/30
11 Łubin żółty	—	—	85	—	5	44
12 Marchew olbrzymia pastewna	—	—	4	—	3	15
13 Marchew pastewna długa czerwona (Altringham)	—	—	17	—	16	43 1/5
14 Mieszanka na łąki	—	—	2	30	75	2 1/5
15 Miodowa trawa	—	—	5	—	1	48 5/5
16 Mietlica rozłogowa	—	—	8	—	3	12 14/5
17 Mieszanka na pastwisko dla owiec	—	—	1	15	34	56 7/0
18 Rzepa ściernianka	—	—	72	—	67	51 1/4
19 Rajgras angielski	—	—	2	50	51	46 3/0
20 Rajgras włoski	—	—	5	—	1	48 5/5
21 Szporek szary	—	—	1	70	22	14 1/6
22 Brzanka czyli trawa Tymoteusza	—	—	16	—	4	41 1/3
23 Turnips angielski	—	—	3	—	2	8
do przeniesienia	—	17	33	—	544	12 2/3

	Sztuk	cent.	funt.	lut.	Złr.	kr.
z przeniesienia . . .	—	17	33	—	544	12 $\frac{27}{360}$
Ogrodowizny.						
24 Biedzeniec (Pimpinella)	—	—	60	—	20	22 $\frac{3}{5}$
25 Cébula holenderska twarda czerwona	—	—	3	8	5	36
26 Kapusta wielka czerwona Erfurtska	—	—	—	4	—	53
27 Kapusta centnarowa	—	—	—	4	—	38
28 Kalafior erfurckie	—	—	—	1	—	33 $\frac{1}{10}$
29 Kalafior cypryjskie	—	—	—	1	—	21 $\frac{1}{10}$
30 Szpinak sabaudzki	—	—	—	8	—	11 $\frac{1}{10}$
31 Wyka holenderska	—	—	4	—	2	22
32 Ziemiaki cebulowe	—	2	50	—	13	46
Nasiona leśne.						
33 Nasionie bukowe	—	—	30	—	7	27
34 „ brzożowe	—	—	60	—	10	21 $\frac{1}{6}$
35 „ modrzewiowe	—	—	76	—	41	14 $\frac{3}{6}$
36 „ sosnowe	—	—	63	—	14	5 $\frac{41}{180}$
do przeniesienia . . .	—	22	79	25	662	4 $\frac{9}{72}$

	Sztuk	cent.	funt.	lut.	Złr.	kr.
z przeniesienia . . .	—	22	79	25	662	4 $\frac{9}{72}$
Arzewy owocowe.						
37 Brzoskwinie	20	—	—	—	11	51 $\frac{2}{3}$
38 Grusze	20	—	—	—	11	51 $\frac{2}{3}$
39 Jabłonie	15	—	—	—	8	53 $\frac{1}{3}$
40 Wiśnie	5	—	—	—	4	21 $\frac{1}{2}$
Razem	60	22	79	25	699	3 $\frac{19}{72}$
Nawozy.						
Guano peruwiańskie	—	101	79	—	974	33 $\frac{8}{15}$
Superphosphat wapna	—	3	65	—	24	16 $\frac{1}{4}$
Razem	—	105	44	—	998	49 $\frac{47}{60}$

Wykaz porównawczy rozprzedaży nasion przez pośrednictwo Komitetu.

w roku	Krajowych				Zagranicznych								O g ó ł e m													
	Korcy	Garncy	Kwart	Wartość		Korcy	Garncy	Kwart	Sortim.	Ziarn	Cent.	Funtów	Łutów	Wartość		Korcy	Garncy	Kwart	Sortim	Ziarn	Cent.	Funtów	Łutów	Wartość		
				Złr.	kr.									Złr.	kr.									Złr.	kr.	
1853	50	20	1	1030	24	5	23	2	—	—	—	—	—	241	30	56	11	3	—	—	—	—	—	—	1271	54
1854	59	9	1	1585	15	2	7	3	—	—	1	15	—	140	—	51	17	2	—	—	1	15	—	—	2725	15
1855	85	8	1	3368	22	21	11	3	—	—	3	3	—	733	28	106	20	—	—	—	3	3	—	—	4101	50
1856	55	28	3	1667	5 $\frac{1}{2}$	89	12	1	—	—	19	74	—	2157	19 $\frac{1}{2}$	145	9	—	—	—	19	74	—	—	3824	25
1857	100	28	2	2295	4	26	20	2	9	608	15	54	14 $\frac{7}{8}$	986	11	127	17	—	9	608	15	54	14 $\frac{7}{8}$	—	3281	15
1858	138	19	2	2870	26	16	1	3	3	—	25	2	25	1311	40 $\frac{3}{6}$	154	21	1	3	—	25	2	25	—	4182	6 $\frac{3}{6}$
1859	108	12	—	2658	6 $\frac{1}{4}$	18	27	2	60	—	22	79	25	1430	8 $\frac{19}{72}$	127	7	2	60	—	22	79	25	—	4088	14 $\frac{3}{72}$

W składzie wewnętrzym Towarzystwa następujące zaszyły zmianę:

Nowo przybyli Członkowie:

Na Członka honorowego zaproszony:

Wincenty Darowski były Prezes c. k. Towarzystwa gosp. roln. Krakowskiego.

Na Członków korespondujących przybrani:

Bobowski Konstanty pełnomocnik dóbr Podhajce w obwodzie Brzeżańskim.

Darowski Mieczysław Agent i Likwidator Towarzystwa Ogniwego Wiedeńskiego we Lwowie.

X. Dolinowski Jan proboszcz w Hańsku w Król. Polskiem.

Gluziński Józef pełnomocnik dóbr Tulczyna w Cesarstwie Rosyjskiem.

Miłosz Franciszek professor rolnictwa w Instytucie gosp. wiejsk. i leśnego w Marymoncie pod Warszawą.

Na Członków czynnych:

Z Obwodu Bocheńskiego:

Hr. Dębicki Ignacy właś. Nieznanowic.

Hoszard Franciszek Dr. medycyny i chirurgji w Bochni.

Kepiński Ludwik właś. Pierzchowca.
 Br. Lewartowski Franciszek właś. Strzelec małych.
 Lewiecki Władysław właś. Proszówek.
 Niwicki Józef właś. Kierlikówki.
 Paszyc Bolesław właś. Iwkowy.
 Romer Ludwik właś. Krakuszowic.
 Serafiński Leonard c. k. notariusz publiczny w Bochni.
 Sobolewski Marcelli właś. Osieczan.
 Szybalski Michał właś. Niewiarowa.
 Turnau Jakób właś. Gaika.
 Wiśniewski Konstanty właś. Przebieczan.
 Żeleński Stanisław właś. Grotkowic.

Z Obwodu Jasielskiego:

X. Katyński Ludwik proboszcz w Brzyskach.
 Hr. Stadnicki Bronisław dzierz. Babic.

Z Obwodu Krakowskiego:

Aleksandrowicz Adolf Magis. Farmac. właś. apteki w Krakowie.
 Czryniański Emilian prof. Uniw. Jagiel.
 Helcel Ludwik bankier w Krakowie.
 Milieski Xawery właś. Czapel w Królestwie Polsk.
 Hr. Potulicki Ignacy właś. Bobrku.
 Schwartz Antoni właś. Antoniówki.
 X. Słotwiński Stanisław przeor XX. Kanoników Lateraneńskich na Kazimierzu.

Z Obwodu Lwowskiego:

Hr. Krasicki Jan właś. Glinny.

Z Obwodu Rzeszowskiego:

Bobrownicki Włodzimierz właś. Staromieścia.
 Br. Brunicki Maxym. właś. Widełki.
 Dąbski Józef właś. Rudna.
 Holcer Karol właś. Bud.
 Horodyński Bogusław właś. Zbydniowa.
 Popiel Franciszek właś. Sokolnik.
 Hr. Rej Władysław właś. Raniszowa.

Z Odwodu Sandeckiego:

Dr. Zajkowski Edward właś. Stróży.

Z Obwodu Sanockiego:

X. Kulczykowski Onufry proboszcz w Jaémierzu.

Z Obwodu Tarnowskiego:

Sroczyński Marjan właś. Bolesławia.
 X. Witski Jan proboszcz w Bolesławiu.

Z Obwodu Wadowickiego:

Chwalibóg Kornel właś. Grojca.
 Dąbski Włodzimierz właś. Krzyszkowic.
 Lgocki Fryderyk właś. Jaśkowic.

Ogółem przybyło Członków:

Honorowy . . . . . 1.
 Korespondentów . . . . . 5.
 Czynnych . . . . . 38.

Ubyli z Towarzystwa.

Przez wystąpienie:

Hr. Bukowski Edward.
 Bzowski Felix.
 Chwalibóg Felix.
 Gąsiorowski Leon.
 Gorajski Stanisław.
 Kopp Adolf.
 Lipczyński Ignacy.
 Lenkiewicz Innocenty.
 Romer Konstanty.
 Sobolewski Marcelli.

Przez śmierć.

Członek honorowy:

J. C. W. Arcy-ks. Jan Chrzciciel prezydent c. k. Towarzystwa rolniczego Styryjskiego.

Członkowie Korespondenci:

Kleile Karol.
 Utieschiel Fryderyk.
 Ostrowski Edward.

Członkowie czynni:

Borowski Stanisław.
 X. Bahr Mikołaj.
 Kremer Karol.
 Leśniowski Stefan.
 Milieski Walenty.
 Hr. Stecki Ludwik.
 Strauss Józef.
 Strzelecki Antoni.

Ogółem ubyło Członków:

Honorowy . . . . . 1.
 Korespondentów . . . . . 3.
 Czynnych . . . . . 18.

Obecnie więc liczy Towarzystwo:

Członków honorowych . . . . . 21.
 „ korespondentów . . . . . 47.
 „ czynnych . . . . . 377.

ZBIORY TOWARZYSTWA

pomnożyły się następująco:

Do Biblioteki przybyło.

Z DARÓW:

a) Pisma perjodyczne:

C. k. Towarzystwo rolnicze w Wiedniu.

Allgemeine land- und forstwirtschaftliche Zeitung. Herausgegeben von der k. k. Landw. Gesellschaft in Wien.

C. k. Towarzystwo patriot.-ekonomiczne czeskie.

Centralblatt f. d. gesammte Landescultur.
Wochenblatt für Land-Forst- und Hauswirthschaft.
Verhandlungen und Mittheilungen der patriotisch-ökonomischen Gesellschaft in Böhmen.
Hospodarske - Nowiny.

C. k. Towarzystwo Morawsko - Szląskie w Brnie.

Mittheilungen der k. k. Mährisch-Schles. Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde.

C. k. Towarzystwo gospodarskie kroatko-slawońskie w Zagrzebiu.

Tygodniowy dziennik: Gospodarske Novine.

Komitet rolniczy dla Unterfranken i Aschafenburga, wydawane przez siebie w Würzburgu pismo tygodniowe:

Gemeinnützige Wochenschrift.

Zeitung für Landwirthe, wydawane w Wiedniu przez Jenischa, od **Redakcji**.

Ziemiańin wychodzący kwartalnymi zeszytami w Lesznie w W. X. Poznańskim, od Redaktora **Ignacego Szczanieckiego** z Łaszczyna pod Rawiczem.

Gazeta Lwowska z dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem Urzędowym od **Redakcji**.

Redakcjom powyższych pism, jakoteż Towarzystwom wyżej wspomnianym, niemniej w kraju istniejącym t. j. gosp. Galicyjskiemu, Bukowińskiemu, Leśnemu Galicji Zachodniej, Naukowemu Krakowskiemu, Instytutowi Narodowemu Imienia Ossolińskich we Lwowie, przesyła Komitet bezpłatnie Tygodnik naszego Towarzystwa.

Otrzymaliśmy prócz tego w darze:

Od Członka korrespond. Towarz. **Alexandra Połujańskiego**, komis. leśnego przy Komissji Rząd. Przychodów i Skarbu w Królestwie Polsk.

Gazetę rolniczą wychodzącą przy Gazecie codzienniej w Warszawie z roku 1859.

Korespondenta handlowo - przemysł. - rolniczego, wychodzącego przy Gazecie Warszawskiej z r. 1857, 1858 i 1859.

Przegląd rolniczy, wychodzący przy Kronice krajowej i zagranicznej z r. 1859.

Członek Koresp. Towarzystwa **Adam Mieczyski**, wł. dóbr Peplowa w Król. Pols. Redaktor Gazety rolniczej w Warszawie.

Przegląd rolniczy, przemysłowy i handlowy na r. 1856 i 1857. Korespondenta handlowo - przemysł. - rolniczego za r. 1856.

b) Książki.

C. k. Rząd krajowy nadsyłał Towarzystwu w darze wydawany przez siebie:

Dziennik Rządu krajowego dla okręgu administracyjnego Krakowskiego, oddział I. i II.

Wysokie c. k. Ministerium spraw Wewnętrznych nadesłało:

Etudes pratiques sur l'art de dessécher et diverses impressions de voyage par le Mis Ch. De Bryas. Paris 1857.

C. k. Towarzystwo patriot.-ekonomiczne czeskie ofiarowało wydane przez siebie Kalendarze w języku niemieckim i czeskim na rok 1858 i 1859. Neuer Wirthschafts - Kalender auf das Jahr 1858 v. Dr. Jos. G. Böhm, Prag in 4to.

auf das Jahr 1859 in 4to.

Neuer Wirthschafts - Kalender auf das Jahr 1858 Prag in 8vo.

„ „ „ 1859 „ in 8vo.

Nowy Kalendar Hospodarsky na rok 1858 sestawil Dr Jos. G. Böhm. Praha. — 1858 in 4to.

na rok 1859 in 4to.

Nowy Kalendar Hospodarsky na rok 1858 Praha in 8vo

„ 1859 „ in 8vo

Towarzystwo rolnicze w Księstwie Bukowiny:

Mittheilungen des Vereins für Landescultur und Landeskunde im Herzogthume Bukowina, Czernowitz 4tes Heft. 1859.

Izba handlowo - przemysłowa w Lodi:

Rapporto statistico per l'anno 1857 della Camera di Commercio e d'industria in Lodi, All'Eccelso J. R. Ministero del commercio e delle pubbliche costruzioni redatto de Gaetano Pirovano presidente della Camera stessa Lodi 1858.

Towarzystwo rolnicze w królestwie Polskiem.

Roczniki gospodarstwa krajowego na r. 1859. Zeszytów 1—9 czyli Tomy 34, 35 i 36.

Obraz czynności Towarzystwa rolniczego w Królestwie Polskiem. Rok II. Warszawa 1859.

Elementarz dla chłopców wiejskich wydany nakładem Towarzystwa rolniczego w Królestwie Polskiem. Warszawa. 1859.

C. k. Towarzystwo Gospodarskie galicyjskie.

Rozpraw swoich Tom XXIV (1859)

Zakład narodowy Imienia Ossolińskich we Lwowie przez swego kuratora J. W. Maurycego Hr. Dzieduszyckiego c. k. Radcę Namiest. i Podkomorzego, nadesłał w dalszym ciągu:

S. B. Linde Słownik języka polskiego Tom. V. 1859.

Sprawozdanie z czynności Zakładu Narodowego Imienia Ossolińskich za rok 1858 przez Mauryc. Hr. Dzieduszyckiego zastępcę kuratora Zakładu, Lwów. 1858.

„ za rok 1859 „ 1859

Rada zawiadowcza Towarzystwa kolei Galicyjskiej J. C. M. Karola Ludwika.

Protokoll über die Verhandlungen der 1 ordentlichen Generalversammlung der Actionäre der k. k. priv. galizischen Karl-Ludwig-Bahn, abgehalten im Wien am 16. Mai 1859.

Dyrekcja Towarzystwa Galicyjskiego kassy Oszczędności we Lwowie.

Zamknięcie rachunku Galicyjskiej kassy Oszczędności w piętnastym roku istnienia 1858, wraz z wyjątkiem ze Sprawozdania Dyrekcji odczytanego Towarzystwu galicyjskiej kassy oszczędności, zbranemu we Lwowie na ogólnym zgromadzeniu rocznym dnia 19 lutego 1859 i t. d.

C. k. Towarzystwo naukowe krakowskie.

Spis imienny Członków c. k. Towarzystwa naukowego krakowskiego. Kraków 1859.

Rocznik c. k. Towarzystwa naukowego krakowskiego. T. II (ogóln. zbioru XXV.). Kraków 1858 i T. III (ogóln. zbioru XXVI.). Kraków 1859.

Opisanie roślin dwulistniowych lekarskich i przemysłowych przez Ignacego Rafała Czerwiakowskiego Dr. Med. Professora Botaniki w c. k. Uniwersytecie Jagiellońskim Część III. Kraków 1859.

Część IV. „ 1859.

Elementarny wykład Matematyki przez Jana Kantego Steczkowskiego Professora Wszechnicy Jagiellońskiej:

Część II. (Algebra) Kraków 1852.

Część III. (Geometria, Planimetria i Stereometria) Kraków 1858.

Część III. (Geometria analityczna) Kraków 1859.

Część III. (Geometria) (Trygonometria prostokreślna i sferyczna) Kraków 1859.

Człon. koresp. naszego Towarzys. **Adam Mieczynski** ofiarował:

Rzeczy gospodarskie, przez Adama Mieczynskiego. Warszawa 1859

Gospodarstwo mléczne wedle najlepszych źródeł praktycznych, skreślone przez Adama Mieczynskiego z 134 drzeworytami w texcie Warszawa 1859 (pracę tę przypisał autor c. k. Towarzystwu gosp-roln.-krakowskiemu).

Kalendarz popularno - ziemiański na rok zwyczajny 1859, Warszawa.

Nabożeństwo do Śgo Izydora oracza patrona rolników (przez Józefa Gluzińskiego) Warszawa 1859.

Człon. koresp. **Wincenty Stepowski** właściciel dóbr Zawady w Król. Pols.

Liebige Justusa Zasady rozumowanego rolnictwa, przełożył Wincenty Stepowski (oddruk z przeglądu rolniczego przy Kronice) Warszawa 1858.

Ptak przez J. Michelet'a z francuzkiego czwartego wydania przejrzanego i pomnożonego, przełożył Wincenty Stepowski. Warszawa 1859.

Człon. koresp. **Józef Gluziński** pełnomocnik dóbr Tulczyna w Ces. Rossyjskiem:

Drobnostki gospodarskie z własnego czterdziestoletniego doświadczenia spisane przez Józefa Gluzińskiego Człon. Tow. roln. w Król. Pols. Warszawa 1859.

Człon. koresp. X **Jan Dolinowski** proboszcz w Hańsku w Król. Pols.

Zasady pszczolnictwa zastosowane do konstrukcji ula ramowego, uwieńczonego na wystawie Łowickiej 1859 wielkim medalem srebrnym; napisał X. Jan Dolinowski (28 drzeworytów w texcie). Warszawa 1859.

Człon. koresp. **Henryk Weeber** Sekretarz c. k. Towarzystwa rol. Morawsko-Szląskiego w Bernie, i Inspektor lasów, wydawane przez siebie:

Verhandlungen der Forst-Section für Mähren und Schlesien z r. 1859. Zeszyt I. (ogóln. zbioru 35).

Człon. Towarz. **Stanisław Konstanty Pietruski** wł. dóbr Podhorodce w obw. Stryjskim.

Die Naturgeschichte und Zucht der Tauben oder vollständige Beschreibung aller europäischen wilden und zahmen Taubenarten und ihrer Abänderungen, ihrer Wohnorte und Sitten, ihrer Nahrung und Fortpflanzung, ihrer Behandlung und Pflege, ihres Nutzens und Schadens, ihrer Feinde und Krankheiten.— Für Taubenzüchter und Ornithologen von Christian Ludwig Brehm Pfar. zu Renthendorf etc. Weimar 1857.

Człon. Komit. X **Adam Jakubowski:**

O zarazie bydłczej czyli powietrzu bydła rogatego, tudzież o zapobieżeniu i zniszczeniu takowej w kraju i na granicach przez Jakóba Lewandowskiego lekarza Weterynarii klasy I. Warszawa 1840

Myśli o podniesieniu przemysłu i fabryk w Galicji przez X. A. J(akubowskiego) przedruk z Rocznika c. k. Towarz. gosp. roln. krakowskiego, Kraków 1853.

Człon. Towarz. **Jan Konrad hr. Załuski:**

Provinzial-Gesetzsammlung der Königreiche Galizien und Lodomerien. Herausgegeben auf allerhöchsten Befehl unter der Aufsicht des k. k. Galizischen Landes-Guberniums. Lemberg:

Jahr 1827 (Jahrgang 9)

„ 1828 „ 10

„ 1829 „ 11

„ 1831 „ 13

„ 1832 „ 14

Jahr	1833	Jahrgang	15
"	1834	"	16
"	1836	"	18 Część I i II
"	1837	"	19 " I i II
"	1840	"	22 " I i II
"	1841	"	23 " I i II
"	1843	"	25 " I i II
"	1844	"	29 " I i II
"	1845	"	27 " I i II
"	1856	"	28 " I i II
"	1847	"	26 " I i II

Ogółem tomów 23.

Instruction für die Bezirks - Commissionen zur Durchführung der Grundentlastung im Krakauer Regierungsgebiete von Galizien. Lemberg 1853.

Invitto della Camera di commercio e d'industria di Spalato. (1856).

Wyrobienie cukru z buraków sposobem domowym, podług rękopismu przez hr. Tadeusza Mostowskiego nadesłanego itd. przez J. N. Kurowskiego. Warszawa 1841

Człon. Towarz. **Henryk Kieszkowski:**

X. Hugona Kollataja rozbiór krytyczny zasad historii o początkach rodu ludzkiego z rękopismu wydał Ferdynand Kojasiewicz. Kraków 1842. tomów 3

X. Hugona Kollataja korespondencja listowna z Tadeuszem Czackim wizytatorem nadzwyczajnym szkół w Gubernji Wołyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej itd. z rękopismu wydał Ferd. Kojasiewicz. Kraków 1843, 1845 tomów 4.

Nauka o chowie, pielęgnowaniu i utrzymaniu owiec czystej i poprawnej rassy, przez Dr. Fryderyka Schmalza Prof. gosp. itd. Lwów 1834.

Człon. Towarz. **Juljan Lubieniecki:**

Dokładna praktyczna nauka dla Pasieczników. Jak mają chodzić koło pszczół, aby rozmnożyć prędko pasieki i wydobyc z nich zysk największy możliwy, tak we zwyczajnych naszych ulach krajowych, jako też w ulach dzierzonowskich. Napisał z 30letniego własnego doświadczenia Juljan Lubieniecki. tom I z 37 rycinami. Lwów 1859.

Sekretarz Towarz. **Marcelli Jawornicki:**

Regulativ und Hausordnung für die Studirenden an der königl. landwirthschaftlichen Lehranstalt in Proskau.

Człon. Towarz. **Józef Jerzmanowski:**

Katalog drugiej wystawy rolniczej w Łowiczu otwartej w dniu 7/9 Września 1859. Warszawa 1859.

Dodatek do roślin pastewnych Albina Kohna. Warszawa 1859

Radwański Jan Człon. Redakcji Dziennika „Czas:“

Uiber Eigenthumsverletzungen und deren Rechtsfolgen nach dem Altböhmischen Rechte. Ein Beitrag zur Geschichte des Rechtes in Oesterreich, von Hermenegild Jirecek. Wien 1855.

Cetnarowicz Józef Professor Gimnazjum realnego w Warszawie.

Dokumenta dotyczące nadania dróg żelaznych w Królestwie Polskiem. Warszawa.

Erste General - Versammlung der Actionäre der Warschau - Wiener Eisenbahn Gesellschaft; den 1/2 Juni 1859. Warschau 1859.

Dr. Michelsen Konrad Dyrektor szkoły rolniczej w Hildesheim, napisane przez siebie dziełko:

Andreas Treu, Bauermeister in Welfendorf. Wahrheit und Dichtung von Dr. Konrad Michelsen etc. I. Theil 2 Aufl. Hildesheim. 1859

Günther Ernest księgarz w Lesznie, wydane przez siebie: Nowe udoskonalone pszczołnictwo X. Plebana Dzierżona w Katowicach (Carlsmarkt, powiecie Brzegskim na Śląsku) z rycinami; podług piątego niemieckiego poprawnego wydania. Tłumaczenie Józefa Lompy. Leszno 1859.

Forster Karol z Berlina nadesłał:

Przewodnik moralności i ekonomji politycznej dla użytku klas robotniczych, ułożony podług dzieła francuzkiego P. Rapet przez Karola Forstera. Berlin 1859.

Nadto 19 exemplarzy tego dzieła do właściwego użytku Komitetowi.

Atlasy i Mappy.

Mappy Galicji przez Karola Kummersberga przybyły drogą przedpłaty karty oznaczone Numerami 21, 22, 38. Ogółem tej Mappy posiadamy kart 33.

Czł. koresp. Towarz. **Alexander Ostrowski** Viceprezes Towarzystwa rolniczego w Królest. Polskiem, ofiarował:

Mappę Królestwa Polskiego wydaną w Warszawie 1858 r. nakładem litografji J. Herknera z ułożonym przez Szan. dawcę oznaczeniem kolorami okolic podlegających częstszemu lub rzadszemu gradobiciu, wedle allewacji podatkowych przyznawanych w szczegółowych powiatach za szkody z tej klęski wynikłe.

Zbiory.

Cz. Towarz. **Jan Konrad hr. Załuski** złożył:

Alk holometr według próby J. Wagnera, a właściwie Baunee'go w puzdrze drewnianém.

Trokar stalowy w tulejce z blachy mosiężnej.

Biblioteka Towarzystwa ogółem otrzymała w darze, lub w zamian za Tygodnik rolniczo - przemysłowy nadsyłały jej w roku zeszłym Towarzystwa i Redakcje:

Pisma czasowe:

w języku polskim	5
„ czeskim	1
„ kroackim	1
„ niemieckim	7.

W Dziełach i Broszurach:

w języku polskim	dzieł 33	w tomach 47	
„ niemieckim	dzieł 14	„ 34 zeszytów	2
„ francuzkim	„ 1	„ 1	—
„ włoskim	„ 2	„ 2	—
„ czeskim	„ 4	„ 4	—

Oprócz tego z funduszów Towarzystwa nabywano na drodze księgarskiej dzieła treści gospodarskiej najnowsze i najużyteczniejsze.

Tą drogą przybyło:

w języku polskim	dzieł 7	w tomach 8 zeszyt.	—
„ niemieckim	„ 14	„ 12 „	3
„ francuzkim	„ 1	„ 2 „	—

Pomiędzy temi na drodze przedpłaty nabył Komitet wspaniałe wydane przez c. k. Ministerium Spraw Wewnętrznych dzieło w 27 tablicach z tekstem: *Abbildungen Oesterreichischer Rindvieh-Racen* Wien 1859 in folio.

Biblioteka Towarzystwa w nowo nabytych szafach w ciągu upłynionego lata została pomieszczona i alfabetycznie według autorów uporządkowana. Prowadzony dalej katalog wykazuje, że Biblioteka złożona z dzieł, broszur i pism czasowych, uporządkowanych i stosownie oprawnych obejmuje w ogóle z dniem 1 Stycznia 1860 roku:

w języku polskim	dzieł 429	w tomach 669	zeszyt —
„ czeskim	„ 6	„ 16	„ —
„ kroackim	„ 3	„ 13	„ —
„ niemieckim	„ 540	„ 831	„ 1
„ francuzkim	„ 34	„ 57	„ —
„ angielskim	„ 3	„ 6	„ —
„ włoskim	„ 2	„ 2	„ —
„ łacińskim	„ 2	„ 3	„ —
Razem dzieł 1019		„ 1597	„ 1

W roku zeszłym utrzymywano z funduszów Towarzystwa pism perjodycznych:

w języku francuzkim	3
„ niemieckim	13.

Biblioteka była codziennie otwartą dla użytku Członków Towarzystwa, z której w r. z. wypożyczyło Członków 28 dzieł 93.—

Komitet wywiązując się z miłego dla siebie obowiązku, składa niniejszém publicznie uprzejme podziękowanie tym wszystkim szanownym dawcom, którzy w ciągu roku upłynionego zasoby naukowe Towarzystwa naszego darami swemi pomnożyć raczyli.

Fundusze Towarzystwa

pochodzące jedynie ze śladek przez Członków czynnych wnoszonych, nie były i w tym roku zupełnie wolne od zawodów spowodowanych zaleganiem opłat, pomimo iż Komitet najusilniejszych nie szczędził starań, by nie tylko dawne zaległości odzyskać, ale i tworzeniu się nowych wcześniej zapobiegać.

W zeszłoroczném sprawozdaniu, na ogólném Zgromadzeniu w dniu 17 stycznia odczytaném, wykazano siedmiu Członków należących do kategorii Iej dłużników, nieplacących

przez lat 4—5, których dług wynosił sumę Złr. 389 kr. 30 m. k. Z tych Czł. *Erazm Skarżyński* zapłacił Złr. 30, przyrzekając uiścić resztę należności Złr. 20 w maju r. b. Inni zaś nie porozumieli się dotąd z Komitetem ani wprost, ani za pośrednictwem Członków na których przedstawienie weszli do grona Towarzystwa.

Do ich liczby owszem przybyło z końcem z. r. *dwóch* z kategorii II dłużników, zalegających już teraz składkę za lat 4—5.

Ogółem tedy listę dłużników kategorii I z obliczoną należnością po koniec r. 1859 stanowią:

Estrejcher Alexander	Złr. 45	kr.—	m. k.
Kaczkowski Zygmunt	35	„ —	„
Ripper Franciszek	70	„ —	„
Hr. Romer Wilhelm	65	„ —	„
Szułajski Franciszek	74	„ 30	„
Tetmajer Adolf	60	„ —	„
Wilczyński Karol	70	„ —	„
Żłowodzki Seweryn	70	„ —	„

Razem Złr. 489 kr. 30 m. k.

W zeszłoroczném sprawozdaniu wykazano również czterech Członków kategorii II dłużnych za lat 3—4 sumę Złr. 120.

Z tych dwóch, mianowicie: *Chwalibogowski Stanisław* dnia 13 Grudnia 1859 uiścił Złr. 40 m. k. a *Chwalibogowski Władysław* dnia 21 Grudnia 1859 upłacił połowę należności t. j. Złr. 20 m. k., przyrzekając w b. r. wnieść drugą połowę, a dwóch, jak już nadmieniono, przeszło do kategorii Iej. Listę więc dłużników tej kategorii tworzą obecnie Członkowie zamieszczeni w roku zeszłym w kategorii IIIej skutkiem zwiększenia się ich zaległości przez rok upłyniony; dłużni mianowicie za wstępne i za lata 1857, 1858 i 1859. Temi są:

Biliński Alexy	Złr. 30	kr.—	m. k.
Br. Brunicki Maurycy	34	„ 30	„
Nowaczyński Edward	30	„ —	„
Padlewski Adam	30	„ —	„
Schneider Adolf	30	„ —	„
Sobolewski Seweryn	30	„ —	„

Razem Złr. 184 kr. 30 m. k.

Nakoniec winni śladkę za rok 1858 i 1859:

Głowacki Fortunat	Złr. 20.
Hosz Ferdynand	20.
Jabłonowski Alojzy	20.
Hr. Potocki Stefan	20.
Wojtawski Józef	20.

Razem Złr. 100.

Do Członków tej kategorii zgłosił się Komitet przez szeregółowe do każdego odezwy pod dniem 10 Stycznia b. r. do Nr. 1385 z wezwaniem o uiszczenie wykazanych zaległości po dzień ostatni stycznia b. r. i z zastrzeżeniem, iż po bezskutecznym upływie tego terminu, wykazani będą imieniem Ogólnemu Zgromadzeniu w sprawozdaniu Komitetu, a następnie w témże drukiem ogłoszeni zostaną.

Według sprawozdania zeszłorocznego 11 dłużników kategorii III winni byli: . . . . . Złr. m. k. 224 kr. 30.

Do nich przybyło w ciągu r. 1859

7miu dłużnych . . . . . „ „ 140 „ —
razem Złr. m. k. 364 kr. 30.

Z tych:

6 przeszło do kat. II z długiem Złr. 124 k 30
1 umarł pozostawszy dłużn. „ 20 —
6 zapłaciło całkowitą należyt. „ 120 — „ 264 „ 30
pozostaje 5 dłużnych jak wykaz imienny . Złr. 100 „ —

Ogólny tedy Stan wierzytelności Towarzystwa jest następujący:

1. Jeden Członek, dłużny za rok 1854, 1855, 1856, 1857, który przyrzekł upłacać przy corocznych składkach zaległość (jak sprawozdanie z dnia 17 stycznia 1859 Nr. 2) a winien z przybytkiem składki za r. 1859 Złr. 60 odpłaćwszy Złr. 20, pozostał winnym . . . . . Złr. 40

2. Jeden zażądał wykreślenia, przyrzekając (jak sprawozdanie z dnia 17 stycznia 1859 Nr. 3) wypłacić wedle swój dogodności dług za pół roku 1855 i za lata 1856 i 1857, lecz dotąd takowego nie wniósł Złr. 25

3. Jeden przyrzekł wypłacić zaległość za rok 1857 i 1858 (jak sprawozdanie z dnia 17 stycznia 1859 Nr. 4) a dotąd się nie uiscił . . . . . Złr. 20

4. Pan Chwalibogowski Władysław przyrzekł w r. 1860 wnieść za rok 1858 i 1859 (jak wyżej). . . . . Złr. 20

5. Pan Skarzyński Erazm przyrzekł w r. 1860 wnieść zaległość za rok 1858 i 1859 (jak wyżej). . . . . Złr. 20

6. Ośmiu dłużników z kategorii I za lata 1852—1859 (jak wyżej) . . . . . „ 489 kr. 30.

7. Pięciu Członków dłużnych z kategorii II, za r. 1857, 1858 i 1859. . . . . „ 184 „ 30.

8. Siedmiu Członków dłużnych za rok 1858 i 1859 . . . . . „ 100 „ —

9. Trzech członków reszty za wstępne z roku 1859
a. jeden . . . . . kr. 30 }
b. dwóch po 13 kr. . . . . „ 26 } „ — „ 56.

10. Dwudziestu ośmiu za cały rok 1859
a. dwudziestu sześciu po fl. 10 . . fl. 260 }
b. dwóch po kr. 30 . . . . . fl 1. } „ 261 „ —

11. Trzech za drugie półrocze 1859 r.
a. dwóch po fl. 5 . . . . . fl. 10 }
b. jeden . . . . . kr. 15 } „ 10 „ 15.

Razem Złr: 1171 kr 11.

Stan upadłości Funduszu Towarzystwa.

Upadłość funduszu z końcem roku 1855, jak Spra-

wozanie Komitetu z d. 11 Lutego 1856 r. Złr. 805 kr. —

Upadłość z roku 1856 jak Sprawozdanie z dnia 2 Marca 1857 . . . . . „ 20 „ —

Upadłość z r. 1857, jak Sprawozdanie z d. 22 lutego 1858 . . . . . „ 114 „ —

Upadłość z r. 1858, jak Sprawozdanie z d. 17 Lutego 1859 . . . . . „ 10 „ —

Jeden członek przyrzekł złożyć zaległość po odbiorze indemnizacji, dłużny za pół r. 1852 i lata 1853, 1854, 1855, 1856, 1857 i 1858 z przybytkiem składki za rok 1859, (jak Sprawozdanie z d. 17 lutego 1859 r. Nr. 1) sumę . . . . . „ 75 „ —

Odezwą z dnia 24 stycznia 1860 roku upraszał o umorzenie tej zaległości, przyrzekając nadal wnosić regularnie składkę. Komitet uwzględniając ważność przedstawionych powodów, uchwałą z d. 31 Stycznia 1860 r. przychylił się do tego żądania.

Przez wystąpienie z grona Towarzystwa: w r. 1859 od dwóch członków po fl. 5. . . . . „ 10 „ —

w roku 1859 przez śmierć jednego członka (jak wyżej) . . . . . „ 20 „ —

Razem . . . . . Złr. 1054.

Z ogólnej liczby 379 członków czynnych obowiązanych jest do wnoszenia składek 323: pozostałych 56 uwolnieni są od opłat z tytułu ich powołania, lub z innych powodów w myśl Statutu i na mocy szczegółowych uchwał Komitetu.

Stan Funduszu Towarzystwa

od dnia 1 Stycznia do dnia 31 Grudnia 1859 r.

Przychód:

1) Pozostałość z dawnego rachunku*) Złr. 517 kr. 15 m. k.
2) Wpływy ze składek tak bieżących jak i zaległych od Członków Towarzystwa . . . . . „ 3257 „ 18
3) Różne drobne wpływy . . . . . „ 148 „ 27 $\frac{1}{3}$
4) Zwrot nakładu na wydrukowanie odpowiedzi Czł. Komitetu Lud. Szumańczowskiego odczytanéj w dniu 23 lutego 1858 na Ogólném Zgromadzeniu Towarzystwa gospodarczo-rol. Krakowskiego **) „ 25 „ 8
5) Za sprzedany do zbiorów prywatnych medal srebrny Towar. „ 20 „ —

Razem Złr. 3968 kr. 8 $\frac{1}{3}$

*) Zgodnie ze Sprawozdaniem dnia 17 stycznia 1859 r. złożoném.
**) Patrz 18 pozycją Rozchodu w Sprawozdaniu z dnia 17 stycznia 1859 r.

Rozchód.

1) Pisma perjodyczne, książki i mapy za r. 1859 i 1860	Złr. 157	kr. 35½
2) Materiały pisemne i potrzeby kancelaryjne	47	15
3) Utensylja kancelaryjne	6	30
4) Koszta w czasie ogólnego Zgromadzenia Towarz. w r. 1859	30	54
5) Introligatorska robota za r. 1859	46	28
6) Inseraty w Dzienniku „Czas“ za r. 1859	39	35½
7) Druki i papier na osobne ich odbicia	63	25½
8) Roboty litograficzne na potrzeby kancelarji wraz z papierem	1	24
9) Czynsz za lokal na bióro Towarzystwa i podatek miejski od tegoż czynszu	472	30
10) Restauracja lokalu	10	—

11) Opał lokalu przez rok 1859/60	114	32
12) Oświetlenie lokalu w r. 1858/9	39	57
13) Porto pocztowe za r. 1859	73	9½
14) Drobne wydatki za r. 1859	54	47
15) Litografja, odbicie i papier na 500 sztuk nowych dyplomów na Członków Towarzystwa	200	—
16) Wydanie nowego Statutu Towarzystwa w 1300 exemplarzach, w dwu językach	69	3½
17) Pensje, wynagrodzenia i usługa	1651	25
18) Pomoc kancelaryjna przez r. 1859	112	34
Razem	Złr. 3191	kr. 5½

Przychody

Wydatki

Reszta

m. k. czyli Złr. 815 kr. 89 walutą austryjacką pozostaje z dniem 31 Grudnia 1859 r. w kassie Towarzystwa.

Przychody	3968	8½
Wydatki	3191	5½
Reszta	777	2½